

KANDIDATNUMMER 3052

Sidetall av

Husk å skrive kandidatnummer og sidetall på hver side av besvarelsen!

SSN 0130

Intensivt mellomkurs i norsk, trinn III

Skriftlig eksamen

4 timer

internasjonale sommerskole
universitetet i Oslo

1. Lytteprøve

Spørsmål. Svar med hele setninger. Skriv svarene på dette arket.

1. Hvilke to betydninger har ordet *sapmi*?

Ordet *sapmi* betegnet et geografisk område der samene har bodd.
I tillegg betyr den etniske folkegruppen sammen.

2. Hva er Nordkalotten?

Nordkalotten er et område der samene har bodd. Det utgjør de nordligste områdene i Norge, Sverige, Finland og Kolahalvøya i Russland.

3. Hvilke faktorer kan en same basere sin identitet på?

En same kan basere sin identitet på genetisk avstammning, morsmål, personlighet tanker og kombinasjon på alle faktorer.

4. Hvordan fungerte siida-systemet som grunnlag for å organisere det tradisjonelle samiske samfunnet?

Siida er en jakt gruppe. Det opererer i beiplasser, og det utnytter naturressursene. De står seg ned sammen og ville være på et sted eller i territorium for å unngå strid og konflikter.

5. Hva var årsaken til at samene aldri greide å mobilisere noen særlig motstand mot koloniseringen av territoriene deres? ikke

Årsaken til dette er at samene ~~ikke~~ har forvar på territoriene deres

6. Nevn to eksempler på hvordan fornorskingspolitikken overfor samene ble praktisert.

Fornorskingspolitikken økte etter union med Danmark i 1814. Dette førte til økende nasjonal følelse blant de norske. Derfor måtte samene få undervisning på den norske skolen i forhold til språk politikk.

7. Hva står det i paragraf 110a i Grunnloven?

Grunnloven i paragraf 110a ~~ikke~~ inneholder at myndighetene skal tilrettelegges for å utvikle sitt språk og samfunnslivet.

Her vi snakker om jordbrukspolitikken, kunne ~~den~~ ^{jorden} bare selges til de norske som kan skrive, lese og snakke norsk.

8. Hvilken oppgave har Nordisk sameråd?

Nordisk samerådet utgjør alle de nordiske land. De enkelte gruppene skal fremme samiske kulturer og utvikle billedkunst, musikk og teatre i radio eller på tv.

9. Hvilken funksjon hadde *noaiden* i det gamle samiske samfunnet?

Noaiden er en åndelig leder, sosial arbeider og historieleder blant samene. Han er en representant mellom menneskene og gudene.

10. Hvem var Lars Levi Læstadius?

Lars Levi Læstadius gjorde en religiøs bevegelse, særlig Kristendommen, blant samene. Han la vekt på et konservativt syn mot alkohol.

II: Tekst med oppgaver

Tiåret som teller

(Aftenposten, 15.9.2013)

Populærkulturen vil ha oss til å dyrke ungdomstiden til vi er langt oppi trettiårene. Det kan være en tabbe.

- Ah, tjueårene.

BI-studenten Junaid Khan (26) smaker fornøyd på ordet.

- Jeg kaller det "det gylne tiår". Man tror man kan få til hva som helst, alle drømmer skal gå i oppfyllelse.

Avgjørende

Tjueårene er den perioden i livet som har størst innflytelse på voksenlivet. Vi tar mer enn 80 prosent av våre mest betydningsfulle beslutninger før vi fyller 35, ifølge den amerikanske psykologen, professoren og forfatteren Meg Jay.

I sin bok *The defining decade: Why your twenties matter* uttrykker hun bekymring over at dagens unge roter bort tjueårene i den tro at de har all verdens tid til å finne ut hvem de er, hva de vil med livet sitt og hvordan de skal utnytte de viktige tjueårene.

Finne seg selv

Ord som kidults og twixters oppsto i USA på midten av 2000-tallet for å beskrive en ny og raskt voksende gruppe av unge mennesker i tjue- og trettiårene. Mange av dem aner ikke hva de skal gjøre, hvor de skal bo og hvem de skal leve sammen med. De lurar på om de skal bli fotografer, advokater eller partyarrangører.

- Denne usikkerheten gjør dem bekymret. De blir forsørget av foreldrene, er uten forpliktelser, gjerne universitetsutdannet, men har i beste fall en lavtlønnet jobb, sier Jay.

- I dag handler "ung voksen"-perioden om sosiale forandringer: Flytte hjemmefra, etablere seg i egen bolig, fullføre utdanning, etablere seg på arbeidsmarkedet og utforske kjærlighetslivet. Økt individualisering gir økte valgmuligheter, men også økt ansvar for eget livsløp, sier NOVA-forskeren Christer Hyggen.

- Jeg mener det er viktig at vi ikke bare fordømmer dem som "umodne voksne", men anerkjenner at de er i en fase som er viktig, sier Hyggen.

Også psykolog Meg Jay mener medier og populærkultur må slutte å bruke uttrykk som *kidults* og *twixters* fordi det bidrar til banalisering. Hvis man ikke får gjort nok i tjueårene, blir det desto mer som må realiseres i trettiårene.

Store forventninger

- Det er ikke de unges skyld at de i dag har for store forventninger til hva livet skal by på, hevder trendforsker og sosialantropolog Gunn Helen Øye.
- Alle generasjoner har et handlingsmønster som speiler samfunnet de lever i. Denne generasjonen er blitt sånn på grunn av noe.

Hun kaller dem «fordi-generasjonen»: De unge som kun gjør det som kan skrives på CV-en. De er vokst opp med støttende foreldre og er blitt sosialisert inn i samfunnsgrupper som dyrker dyktighet. Det blir dermed tydelige ytterpunkter, med de flinke som lykkes i alt på ene siden, og de som faller helt utenfor på den andre.

For sin egen skyld

Junaid Khan (26) sluttet på studiene på BI i Nydalen for noen år siden, men er tilbake på skolebenken etter å ha tenkt seg grundig om.

- Jeg testet arbeidslivet i noen år, men til slutt innså jeg det selv: Utdanning er viktig. Og når du selv innser det, at du gjør det for din egen og ikke for noen andres skyld, da er du blitt voksen, sier Khan.

- Jeg tror vi sier at du kan kalle meg en ung mann, ikke voksen.

A. Spørsmål til teksten «Tiåret som teller».

1. Hvorfor er forfatteren Meg Jay bekymret for dagens unge?

Han er bekymret over at dagens unge venter bort tjueårene i den tro at de har all verdens tid til å finne ut hvem de er, hva de vil med livet sitt og hvordan de skal utnytte de viktige tjueårene.

2. Hva er det som karakteriserer gruppen *kidults/twixters*?

Ord som *kidults/twixters* karakteriseres en ny og raskt voksende gruppe av unge mennesker i tve- og trettiårene. De aner ikke hva de skal gjøre, hvor de skal bo og hvem de skal leve sammen med. De blir forsørgt av foreldrene, er uten forpliktelser, men har i beste fall en lavlønnet jobb.

3. Hva mener Gunn Helen Øye når hun kaller unge i dag "fordi-generasjonen"?

Gunn Helen Øye mener at alle generasjoner har et handlingsmønster som speiler samfunnet de lever i. Denne generasjonen er blitt sånn på grunn av noe. De er påvirket av foreldre og samfunnet.

4. Hvorfor bestemte Junaid Khan seg for å gå tilbake til studiene?

Han innså at utdanning er viktig. Han sa at da når du selv innser det, at du gjør det for din egen og ikke for noen andres skyld, da er du blitt voksen, sier Junaid Khan.

B. Fullfør setningene (så de gir samme mening som i teksten).

1. "Det gylne tiår" kalles til de som er ~~tju~~ tjueårene.
2. Den perioden i livet som har størst innflytelse på voksenlivet, er tjueårene.
3. På midten av 2000-tallet oppsto ordet som het kidults og twixters i USA.
4. Økte valgmuligheter og økt ansvar for eget livsløp er resultatet av
~~for~~ økt individualiseringen.
5. Hvis man får gjort nok i tjueårene, blir det desto mindre ^{man} som ^{man} må
realisere i trettiårene.

C. Alternative uttrykksformer

1. A. De blir forsørget av foreldrene sine.
B. Det er foreldrene som forsørger dem.
2. A. Noen samfunnsgrupper dyrker dyktighet.
B. I noen samfunnsgrupper finner ^{du} ~~denne~~ som dyrker dyktighet.
3. A. Denne usikkerheten gjør dem bekymret.
B. De blir bekymret over denne usikkerheten.
4. A. «Det er ikke de unges skyld at de har for store forventninger,» hevder Gunn Helen Øye.
B. Gunn Helen Øye hevder at det ikke er de unges skyld at de ^{har} ~~har~~
for store ~~for~~ forventninger.
5. A. Junaid Khan er tilbake på skolebenken.
B. Junaid Khan har ^{bestemt} ~~bestemt~~ seg for å gå tilbake på ^{skolebenken.} ~~skolebenken.~~

D. Verb.**Sett inn riktig form av verbet.**

- å finne Noen dager etter at Whitney Houston fant død,
- å spille har en av sangene hennes spilt på
- å spille flere radiostasjoner. Den sangen man spilte på den tiden, var "The greatest love of all". Innholdet i teksten er enkelt:
- å oppleve Den største kjærligheten du vil kunne oppleve, er kjærligheten til deg selv. Forfatteren Jean M.
- å utgi Twenge utga i april 2006 boka *Generation Me*,
- å få og filosofien hennes fikk samme navn som boka i løpet av årene som har gått.
- å handle Jean M. Twenge lot boka handlet om de som
- å føde fødte på 70-, 80- og 90-tallet. Boka dreide
- å oppleve seg om mennesker som aldri tidligere opplevde
- å fortelle en krig, og boka fortalte at de var unike, at alt de
- å gjøre gjorde var viktig og riktig. For noen måneder
- å lese siden var det mulig å lese en rørende
- å fortelle artikkel i en avis der en ung journalist fortalte
- historien om sin døde mor. Fra å være morsom og levende
- å forvandle seg har forvandlet moren forvandlet seg
- å forsvinne til å bli en dypt deprimert kvinne, og til slutt forvant
- hun inn i elsk-deg-selv-bøkene. Hun er en av mange. Vi
- å realisere seg realiserer oss selv nå for tiden, vi
- å forvente forventer hele tiden å få en jobb som
- å betale betaler har godt betalt, slik at det er

- å kjøpe mulig for oss å kjøpe et stort hus i Ullevål Hageby.
- å by Men hva er lykke, og hva har livet budt på til
- å bli syvende og sist? Møtet med virkeligheten blir
- å være brutalt for *Generation Me*, for kanskje vi ikke er så
- å mene unike likevel? Hva ville Whitney Houston mene
- å leve om alt dette, hvis hun lever.

E. Setningsbinding

Knytt sammen de to setningene ved hjelp av ordene som står i parentes. Du kan bytte om på rekkefølgen av setningene, men det logiske innholdet må være det samme.

Mange av dagens tjuvåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene.

De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli.

(fordi) Mange av dagens tjuvåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene fordi de unge ofte har store forventninger til hvordan livet skal bli.

(så) De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli, så mange av dagens tjuvåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene.

(derfor) De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli.

Derfor kan mange av dagens tjuvåringer bli skuffet når de kommer i trettiårene

(for) Mange av dagens tjuvåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene, for de unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli.

(av den grunn) ~~Av den grunn de unge ofte har store~~

Av den grunn de unge ofte har store forventninger til hvordan livet skal bli, kan mange av dagens tjuvåringer bli skuffet når de kommer i trettiårene.

F. Sett inn adjektivet og substantivet i riktig form i setningene.

viktig – periode

Til slutt leste vi om noen viktige perioder i verdenshistorien.Tjue- og trettiårene er en av de viktigste periodene i livet.Hvilken periode synes du er det viktigste enn barndommen?Jeg mener at ungdomstiden er den aller viktige perioden i livet.Hva skal du gjøre i denne viktige perioden?**G. Lukeøvelse**

Fyll inn de åpne lukene med ett ord i hver.

Ventelister for kortreist, økologisk mat*Aftenposten*, 14. juli 2014Det er mange ventelister for å abonnere på kortreist mat i Oslo.Oslo Kooperativ har 777 medlemmer som kan bestille ferdige grønnsaksposer og flere over 1000 Oslo-borgere står på venteliste for å bli medlem.

– Vi merker at dette er noe folk vil ha, sier Mads Pålsrud, styremedlem.

- Går rett inn i «tidsånden»på oppstarten i fjor vår er ventelistene bare blitt lengre og lengre.

– Moteriktig, sunt, bærekraftig, etisk riktig - kortreist mat er et positivt ladet tema på mange måter. Det går rett inn i «tidsånden». Jeg tror vi får til å se mer og mer av denne typen tilbud av kortreist mat, sier Annechen Bugge, som forsker på nordmenns spisevaner på SIFO. Hun mener at man ser en økende interesse i samfunnet for alle aktiviteter som er knyttet til mat, og særlig knyttet til det lokale og kortreiste.

- Vil ha mat med historie

Det vi ser, er en økende opptatthet av sunnhet og helse. Stadig flere ønsker et råvarebasert kosthold, og forbrukerne legger vekt på å lage mat fra bunnen av. Folk ønsker mat med en historie. Mange vil gjerne kunne produsere maten i stor grad selv. Man vil tilbake til noe friskt og naturlig, og vi ser at mange forbrukere foretrekker å kjøpe norsk og kortreist.

- En selvfølge

Hanna Halpren, daglig leder på Restaurantakademien i Stockholm, sier at trenden er global. Hun tror at økologisk og kortreist mat i hvert vil bli en selvfølge.

– Det vi ser, er at vi mennesker ikke kjenner Kanskje helt trygge. Vi vil tilbake til den gamle, enklere sunne verden, men på en moderne måte. Neste uke vil Kooperativet ta opp 500 nye medlemmer. Dette halveres ventelisten. Mange har ventet i nesten ett år, sier Helene Austevoll, styremedlem i Oslo Kooperativ. Man får et helt annet forhold til å Kjøpe maten når man vet hvor den kommer fra.

Trenger mer plass

Det finnes flere mer abonnementsordninger for frukt og grønt i Oslo. Kooperativet skiller seg ut ved at de er drevet på dugnad. Her må medlemmene deres bidra, enten ved å pakke poser eller med å drifte organisasjonen. De kaller seg et «arbeidsfellesskap». Nå ønsker de å starte lokale kooperativer rundt omkring i Oslo, og er allerede på utkikk på nye lokaler på Tøyen. Flere andre byer er interessert i å følge etter.

- Det har virkelig tatt seg opp de siste årene. Det er en direkte link mellom bonden og forbrukeren som jeg tror mange setter pris på, sier Pålsrud.

Do not write
in this space

Den evige jakten på lykken

ønsker

Hver eneste av oss ~~har~~ å få et godt liv. En kan også lure på hva egentlig et godt liv. Er det en livsfase når man kan få alt som man ønsker? Er det å bli en lege, advokat og en statsminister? Er det å bli rik og velstående? Vi har mange forskjellige meninger om hvordan vi definerer et godt liv. Det er avhengig av din egne personlighet og mening. Vi har forskjellige opplevelser i livet. Derfor er det helt annerledes med mening når vi snakker om et godt liv.

Etter min mening er et godt liv en tilstand hvor man nyter seg i livet, uansett av den økonomiske situasjonen og det fysiske behovet, får man et godt liv så lenge som du alltid er lykkelig og fornøyd med livet.

Likvel finnes det mange elementer å betrakte når man er i jakt på lykken.

Jeg ^{skal} legge vekt på fire elementer, som etter min mening, er like viktige for å få et godt liv. Først og fremst vil jeg drøfte litt om trygghet. Man må føle seg trygg på et sted hvor man bor. Hvis det finnes mye bråk, konflikt og krig i området, kan man aldri finne et godt liv. Disse utfordringene fører til å

ødelegge ikke bare huset men også hjemmet. Til og med det hele samfunnet blir ødelagt. Derfor er det viktig at man kan få sove godt om natta, og du er sikker på at du kan stå opp i morgen uten å være redd på rommet. Jeg setter også på familie. Det er dem som du kan stole på, støtte deg når du trenger økonomisk hjelp, være med når du blir trist og ensom. Jeg synes at familien bidrar til å få et godt liv. En annen og like viktig element er religion. Din tro hjelper deg til å gjøre noe godt i samfunnet. Det motiverer deg for å gjøre stor innsats og forsørge familie ~~med~~. Du blir engasjert i fredsarbeid i landet. Du prøver å være snill mot andre mennesker og hjelpe de som er hjemløse og fattige i landet. Sist men ikke minst er en positiv holdning i livet. Holdningen, som røtter fra kjærlighet, er den viktigste elementet. Det påvirker livet deres slik at du står overfor utfordringen i livet med en positiv holdning. Dessuten ^{blir} du alltid glad, blid og lykkelig til hverdags. Det kan henge sammen at man blir takknemlig mot Gud uansett deres livsforhold.

Alle har behov for penger, men dette må ikke styre livet ditt. Jeg kan også si at det ikke er noe feil å tjene mer penger. Likevel må du være oppmerksom

UNIVERSITY
OF OSLO

International Summer School

Candidate number/Kandidatnummer: 3052

Date/Dato 01. 08. 2014

Course/Kurs ISSN 0130

Page/Side 2 of/av 2

Do not write
in this space

på hva du blir når du er ~~er~~ veldig opptatt av å skaffe deg masse penger.
Konsekvensen til dette er at du ~~er~~ ikke får tid til andre mennesker og
særlig familie. Tiden ~~kan~~ går så fort, og det kommer ikke tilbake. Derfor
må vi tilbringe livet med familie og andre mennesker.